

Program wychowawczy > Klasa VII > Wartość XI > Cierpienie i umieranie w życiu moim i moich bliskich

III. PEDAGOG

3.1. TREŚĆ MATERIAŁU

Cierpienie i ból są emocjami powszechnymi. Pojawiają się w wielu aspektach życia: cielesnym, emocjonalnym, duchowym. Są nieodłącznym elementem życia ludzkiego. Na pytania: jaki jest sens mojej choroby? Dlaczego mnie to spotkało? Dlaczego moja mama umarła?, ciężko jest znaleźć satysfakcjonującą odpowiedź. Można zaprzeczać cierpieniu, wypierać się go, buntować się albo uciekać w przyjemności, ale to nie sprawi, że ono zniknie. Istotną cechą cierpienia jest jego tajemniczość.

To doświadczenie powinno skłonić młodzież do refleksji nad wartością i sensem życia. Czas choroby osoby bliskiej albo jej śmierć to dla poszczególnych członków rodziny czas spotkania z samym sobą, własną wewnętrzną tragedią niemocy, braku sił i możliwości. Taka sytuacja niesie ze sobą nieokreśloną przyszłość, której towarzyszyć może lęk, niepokój i brak poczucia bezpieczeństwa. Radzenie sobie z takimi emocjami wymaga umiejętności przezwyciężania własnych obaw oraz ogromnej wiary w lepsze jutro.

3.2. LITERATURA WYBRANA Z KOMENTARZEM

3.2.1. S. Żeromski, *Silaczka*, wyd. Greg, Kraków 2018, s. 32.

Wstęp

Opowiadanie Stefana Żeromskiego pokazuje losy Stanisławy Bozowskiej i Pawła Obareckiego, którzy na różne sposoby próbowali edukować najbiedniejsze warstwy społeczne. Stanisława Bozowska poświęciła sprawy osobiste, rodzinę, miłość, aby wypełniać hasła pracy u podstaw. Prowadziła pracę oświatową wśród ubogich mieszkańców. Doktor Obarecki chciał być wrażliwym członkiem społeczeństwa, ale po jakimś czasie przestał widzieć sens swojej pracy. Idee i horyzonty myślowe doktora upadły.

Cytat

„Śmierć panny Stanisławy wywarła wpływ niejaki na usposobienie doktora Pawła. Przez pewien czas czytywał w wolnych chwilach Boską Komedie Dantego, w winta nawet nie grywał, gospodynię dwudziestoczteroletnią odprawił. Stopniowo jednak uspokoił się”.

Podsumowanie

Program wychowawczy > Klasa VII > Wartość XI > Cierpienie i umieranie w życiu moim i moich bliskich

W mieszkaniu doktora zjawia się chłop z prośbą o pomoc w wyleczeniu tamtejszej nauczycielki. Na miejscu okazuje się, że chorą jest dawną miłością doktora, której nie widział od czasu studiów.

Obarecki miał nadzieję, że Stasię uda się uratować, niestety zmarła. Cierpienie i umieranie bliskiej mu osoby wywołało u lekarza olbrzymi wstrząs i depresję. Po jakimś czasie powrócił do starych przyzwyczajzeń.

3.2.2. J. Kochanowski, *Tren X*, w: *Fraszki, pieśni, treny*, wyd. Ibis, Poznań 2008, s. 92.

Wstęp

„Tren X” zawiera refleksje ojca nad miejscem pośmiertnego przebywania duszy córki. Szuka jej w zaświatach, bo tak bardzo pragnie ujrzeć ją choć na chwilę. Wszelkie pytania do córki są wołaniem, ale autor nie ma pewności czy zostanie usłyszany.

Cytat

Tren X

„Orszulo moja wdzięczna, gdzieś mi się podziała?
 W którą stronę, w którąś się krainę udała?
 Czyś ty nad wszystkie nieba wysoko wniesiona
 I tam w liczbę aniołków małych policzona?
 Czyliś do raju wzięta? Czyliś na szczęśliwe
 Wyspy zaprowadzona? Czy cię przez teskliwe
 Charon jeziora wiezie i napawa zdrojem
 Niepomnym, że ty nie wiesz nic o płaczu mojem?
 Czy, człowieka zrzuciwszy i myśli dziewicze,
 Wzięłaś na się postawę i piórka słowicze?
 Czyli się w czyścju czyścisz, jeśli z strony ciała
 Jakakolwiek zmazeczka na tobie została?
 Czyś po śmierci tam poszła, kędyś pierwiej była,
 Niżej się na mą ciężką żalność urodziła?
 Gdziekolwiek jest, jeśliś jest, lituj mej żalności,
 A nie możesz li w onej dawnej swej całości,
 Pociesz mię, jako możesz, a staw' się przede mną
 Lubo snem, lubo cieniem, lub marą nিকczemną!”

Program wychowawczy > Klasa VII > Wartość XI > Cierpienie i umieranie w życiu moim i moich bliskich

Podsumowanie

Jan Kochanowski niewątpliwie cierpi po stracie córki. Jej śmierć doprowadza go do kryzysu religijnego. Kwestionuję on wszystkie wyniki podjętych rozważań. Buntuję się przeciwko braku niepodważalnej informacji o losie jego córki choć tak bardzo chce uzyskać pocieszenie w swoim monologu.